

nem Livsforsikringsanstalten kunne faae det Nødvendige til at komme Lærerstandens eller den specielle Del af Lærstanden, der her er Tale om, til Hjælp. Jeg tillader mig til det eventuelle Udvalg at henstille dette til Overveielse, ligesom jeg ogsaa haaber, at den høie Regjering vil overveie, om det ikke kan ske gennem Livsforsikringsanstalten, hvad man dog — som det synes — fra alle Sider ønsker, skulde ske, medens det viser sig vanskeligt at ramme den rette Kasse, det rette Objekt.

Rosen: Jeg skal gjøre den sidste ærede Tale opmærksom paa, at de overspærede Penge i Livsforsikringsanstalten ikke ere Midler, hvorover enten Regjeringen eller Folkethinget eller Landstinget eller Rigsdagen i det Hele kan disponere; men det er overspærede Midler, som Interessenterne selv have tilveiebragt ved at betale for Meget for den Forsikring, som de have faaet. Bonusfordelingen er foregaaet, fordi der er betalt større Præmier, end det har viist sig at være nødvendigt efter de Forhold, som have været til Stede. Derfor er ogsaa det endnu ikke udbetalte Overstud af Livsforsikringsanstalten efter min Opfattelse de Forsikreres Eiendom, og hvorledes det skal anvendes, bliver først et Spørgsmaal, naar disse Midler ere saa store, ere vøgede saaledes op, at man kan antage, at der ikke kan indtræde noget Tilfælde, hvori en Forhøielse af Præmierne vil blive nødvendig. Der er jo som bekendt forskjellige Faktorer, som bestinge Overstudets Størrelse. Det er ikke alene Dødeligheden, men ogsaa Rentefoden og andre Forhold. Jeg vil ganske sikkert ligesom vist alle Andre her i Thinget unde Skolelærere og Skolelærerenker alt det Gode, de kunne opnaa; men det forekommer mig, at lige saa lidt som vi kunne paabyrde Livsforsikringsanstalten at betale en saadan extraordinær Udbetaling — som ikke kan blive nogen Godtgjørelse for Skolelærerne, thi det kan ikke betegnes anderledes end som en ligefrem Gave til dem — lige saa lidt kunne vi efter min Opfattelse paalægge Skolefondene det. Jeg kan ikke indse, at Loven paabyrder Skolefondene at yde det Samme i dette Tilfælde som Livsforsikringsanstalten. Livsforsikringsanstalten har — saaledes opfatter jeg Sagen — tilbagebetalt Noget, som Interessenterne have indbetalt for meget. Skolefondene have notorisk faaet for Lidt. Der kan altsaa ikke her være Tale om en retfærdig Tilbagebetaling af for meget indbetalt. Jeg kan ikke stemme for, at Skolefondene skulle yde denne Bonusubbetaling til Skolelærerne, men det skulde glæde mig, dersom

man kunde finde en Udbet. Der er jo da en Kasse, hvorfra man til Nød kan tage det, og det er Statskassen. Dersom Regjering og Rigsdag anser det for retfærdigt, at Skolelærerne og deres Efter faae en saadan Gave — saaledes maa jeg betegne den — maa den Kasse, hvorover disse to Faktorer i Forening kunne disponere, bære Udgiften ved den Gave.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Man har undret sig over, at Ministeriet er fremkommet med denne Lov. Jeg tror, at hvis man havde villet sætte sig ret ind i, hvad Loven af 1856 bestemmer og dens Konsekvenser, havde man i alt Fald haft Grund til at undre sig meget mere, om Regjeringen ikke var fremkommet med Loven. Denne Lov er efter min Opfattelse kun en Opfyldelse af den simpleste Retfærdighedsfordring, kun en simpel og ligefrem Konsekvens af Bestemmelsen i Loven af 1856, som Regjeringen ikke kunde lade være med at bringe frem, hvis den i det Hele taget vilde gjøre Sit til, at de paagjældende Personer blive behandlede paa retfærdig Maade. Der staar nemlig i § 21 i Loven af 8de Marts 1856 om Borger- og Almuevæsenet mod Slutningen: „Dersom en Lærer paa Grund af sin Helbredstilstand ei kan erhverve sin Hustru nogen Overlevelsesrente fra Livrente- og Forsørgelsesanstalten, da indtræder Skolefondens ganske i Livrente- og Forsørgelsesanstaltens Sted“. Dette er et ubetinget Bud, der staar i Loven, og derfor have Skolefondene aldeles ikke Noget at beklage sig over, om de — hvad de sandsynligvis have — have tabt ved denne Bestemmelses Gjennemførelse i Livet. De have Intet at beklage sig over, det er en Gang en Lovbestemmelse, de have at efterkomme. Nu er Forholdet det, at da vi i Fjor vedtog en Bonuslov, saa var Grundlaget for denne Bonuslov det, at man mente, at det var bedre at yde en Bonus, hensigtsmæssigere for Livrenteanstalten og hensigtsmæssigere for vedkommende Personer, der skulle nyde Godt af den, end at vedtage en Tarifnedsettelse; men i Virkeligheden er Bonus en Erstatning for Tarifnedsettelse. Hvis vi i Fjor vare gaaede den Vej, som man først havde tænkt sig, eller som i alt Fald først havde været paa Dmæle, at gaa til en Tarifnedsettelse, var denne med det Samme i Henhold til Loven bleven indført for alle dem, der vare interesserede i Skolefondene, saaledes at Skolefondene ikke havde kunnet modsætte sig Tarifnedsettelsen. Nu synes det mig, at det er en naturlig Konsekvens — jeg kan i alt Fald efter min Lov-